

ЮРИДИЧНИЙ ВИСНОВОК

про підстави відмови в наданні громадянам України статусу біженця, додаткового захисту і дозволу на толерантне перебування

Предмет висновку:

Предметом цього юридичного висновку є аналіз правової ситуації щодо підстав відмови громадянам України в наданні статусу біженця, додаткового захисту і дозволу на толерантне перебування при розгляді справ, що ведуться відносно Галини Мурзак і Валентини Бондаренко.

Юридична основа

Висновок опрацьовано на підставі положень наступних правових актів:

1. Закон від 13 червня 2003 р. «Про надання іноземцям захисту на території Республіки Польща» (Законодавчий вісник, 2012 р., поз. 680 з подальшими змінами).
2. Закон від 12 грудня 2013 р., «Про іноземців» (Законодавчий вісник, 2013 р., поз. 1650).

Фактичний стан

A. Справа Галини Мурзак.

Рішення про відмову у наданні статусу біженця, наданні додаткового захисту, дозволу на толерантне перебування за заявою Галини Мурзак було видане керівником управління у справах іноземців на підставі положень закону від 13 червня 2003 р. «Про надання іноземцям захисту на території Республіки Польща» (Законодавчий вісник, 2012 р. поз. 680 з подальшими змінами), а також на підставі закону від 12 грудня 2013 р. «Про іноземців» (Законодавчий вісник, 2013 р., поз. 1650). Відмова була видана на підставі положення, передбаченого ст. 19 п.1 пп.1 закону «Про надання іноземцям захисту на території Республіки Польща», в якому говориться про відсутність **обґрунтованого побоювання переслідувань в країні походження.**

На думку керівника управління, у випадку Галини Мурзак та її неповнолітнього сина, **"фактично існує можливість проживання в іншому, безпечному регіоні України, що свідчить про відсутність необхідності надання їм міжнародного захисту"**.

В. Справа Валентини Бондаренко.

Рішення про відмову в наданні статусу біженця, наданні додаткового захисту, дозволу на толерантне перебування за заявою Валентини Бондаренко було видане керівником управління у справах іноземців на підставі положень закону від 13 червня 2003 р. «Про надання іноземцям захисту на території Республіки Польща» (Законодавчий вісник, 2012 р., поз. 680 з подальшими змінами), а також на підставі закону від 12 грудня 2013 р. «Про іноземців» (Законодавчий вісник, 2013 р., поз. 1650). Відмова була видана на підставі положення, передбаченого ст. 19 п.1 пп.1 закону «Про надання іноземцям захисту на території Республіки Польща», в якому говориться про відсутність обґрунтованого побоювання переслідувань в країні походження.

На думку керівника управління, **"Зважаючи на особисті обставини пані Бондаренко, яка отримувала пенсію по інвалідності, керівник управління вважає, що вищезгадана іноземка має можливість безпечного проживання в іншому регіоні країни походження, окрім Криму, де її життю і здоров'ю не загрожуватиме небезпека і де не порушуватимуться її права"**.

Аналіз юридичного аспекту

По-перше, слід звернутися до змісту законоположень, що застосовуються, до усіх вказаних фактичних випадків.

Відповідно до ст. 19 п.1 пп.1 закону «Про захист іноземців на території РП», іноземцеві відмовляється в наданні статусу біженця, якщо:

- 1) **Не існує обґрунтованого побоювання переслідувань в країні походження;**
- 2) Знаходиться під захистом або отримує допомогу від органів або агентств ООН, що діють поза рамками компетенції Верховного комісара Організації Об'єднаних Націй з питань біженців, за умови, що за даних обставин іноземець має практичну і правову можливість повернення на територію, де такий захист або допомога доступні, без загрози життю, особистій безпеці або свободі;
- 3) Іноземцеві відмовляється в наданні статусу біженця також у разі, якщо існують серйозні підстави вважати, що він:
 - a) Скоїв злочин проти миру, військовий злочин або злочин проти людства в розумінні міжнародного права;
 - b) Є винним у діяннях, що суперечать цілям і принципам Організації Об'єднаних Націй, що викладені в преамбулі, а також ст. 1 і 2 Статуту Організації Об'єднаних Націй;
 - c) Скоїв злочин іншого неполітичного характеру за межами території Республіки Польща перед поданням прохання про надання статусу біженця;
- 4) Вважається органами влади Республіки Польща особою, що має права і обов'язки, пов'язані з наявністю польського громадянства.

Відносно п.2 вищенаведеної статті в наданні статусу біженця відмовляється також іноземцеві, відносно якого існують серйозні підстави вважати, що він брав участь в розпалюванні або іншим чином брав участь в скоєнні злочинів або діянь, про які йде мова в п.1 пп.3.

Відповідно до п.3 вищенаведеної статті іноземцеві, який знову подав прохання про надання йому статусу біженця, може бути відмовлено в наданні йому такого статусу, якщо побоювання переслідувань ґрунтується на обставинах, що були ним спеціально створені після останньої відмови в наданні статусу біженця.

Одночасно орган, що приймає рішення, послався на ст. 18 цього закону, яка становить:

1. **Якщо на частині території країни походження не мають місця обставини, що викликають побоювання іноземця відносно переслідувань або нанесення йому серйозної шкоди, і існує обґрунтоване допущення, що іноземець зможе безперешкодно оселитися на цій частині те-**

риторії, вважається, що не існує обґрунтованого побоювання переслідувань або реального ризику завдання серйозної шкоди в країні походження.

2. При оцінці того, чи відповідає ситуація пункту 1 (вище) на частині території походження, беруться до уваги обставини, домінуючі на цій частині території країни, та особисті обставини життя іноземця.

У питанні відмови надання додаткового захисту заявникам, орган послався на ст. 15 закону про надання іноземцям захисту на території Республіки Польща, яка становить:

Іноземцеві, який не відповідає умовам надання статусу біженця, надається **додатковий захист** у разі, якщо **при поверненні в країну походження він може бути підданий реальному ризику завдання серйозної шкоди** шляхом:

- 1) Смертного вироку або виконання такого вироку.
- 2) Тортур, нелюдського або такого, що принижує гідність поводження або покарання.
- 3) Серйозної і індивідуально спрямованої загрози життю або здоров'ю внаслідок широко застосовуваного насильства проти цивільного населення в ситуації міжнародного або внутрішнього озброєного конфлікту, і з огляду на цей ризик не може або не бажає скористатися захистом країни походження.

Орган на підставі наведеної вище статті не ствердив наявності перерахованих в ній підстав надання додаткового захисту заявникам Галині Мурзак і Валентині Бондаренко.

Висновки:

Орган, приймаючи рішення відносно клопотань Галини Мурзак і Валентини Бондаренко, послався на наведені вище положення, одночасно не стверджуючи наявності перерахованих в них умов, що дозволяють прийняти позитивне рішення щодо заяв. В результаті аналізу доказових матеріалів і з урахуванням особистих якостей заявників, керівник управління у справах іноземців дійшов висновку, що у заявників існує реальна можливість переселення на ті території України, які не охоплені збройним конфліктом. Тим самим орган підтвердив, що відносно пані Мурзак і пані Бондаренко **не існує обґрунтованого побоювання переслідувань на території країни походження.**

Зважаючи на вищенаведене, необхідно відмітити, що, за оцінкою керівника управління з питань іноземців після аналізу усіх доказових матеріалів, не виявлено підстав для надання статусу біженця, а саме - обґрунтованого побоювання переслідувань на території країни походження.